

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Ivety Postulkové a Mgr. Blanky Fauré ve věci

žalobce: **L. B.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Chuchútem, LL.M.
sídlem náměstí Junkových 2772/1, 155 00 Praha 5

proti
žalované: **Česká pošta, s. p.**
sídlem Politických vězňů 909/4, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele žalované ze dne 1. 3. 2016, zn. JID 114664/2016/ČP,

takto:

- I. Rozhodnutí generálního ředitele České pošty, s. p., ze dne 1. 3. 2016, č. j. JID 114664/2016/ČP, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku do rukou zástupce Mgr. Michala Chuchúta, LL.M., advokáta.

Odůvodnění:

1. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 12. 2. 2016, zn. JID 87437/2016/ČP vyhověla Česká pošta, s. p. (dále též „povinný subjekt“) žádosti žadatele (nyní žalobce, pozn. soudu) uplatněné podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), o poskytnutí smluv, které má uzavřeny v současné době se Statutárním městem Ústí nad Labem a zaslala žadateli pět specifikovaných smluv, k jedné z nich se začerněnými údaji o částkách, které Statutární město Ústí nad Labem platí za poskytované služby. Povinný subjekt v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žadatelově žádosti podané podle InfZ vyhověl a poskytl mu kopie pěti smluv uzavřených se Statutárním městem Ústí nad Labem, a to smlouvu o svozu a rozvozu poštovních zásilek č. X, smlouvu o poskytnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

služeb Postservisu č. X, smlouvu o poskytnutí služeb Postservisu č. X, smlouvu o poskytnutí služeb Postservisu č. X a smlouvu o poskytnutí služeb Postservisu č. X.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žadatel stížnost, v níž namítal, že v dodatku č. 1 ke smlouvě č. X (dále též „*dodatek*“) jsou začerněné údaje o částkách, které Statutární město Ústí nad Labem platí za poskytované služby, aniž by rozhodnutím bylo zdůvodněno, z jakého důvodu byly tyto informace začerněny.
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí generální ředitel České pošty, s. p., (dále též „*odvolací orgán*“) uvedl, že stížnost shledal oprávněnou, jelikož v rozhodnutí povinného subjektu opomenutím absentoval výrok s odůvodněním, z jakého důvodu povinný subjekt poskytl žadateli dodatek se začerněnými údaji. Z tohoto důvodu odvolací orgán rozhodnutí povinného subjektu změnil a doplnil.
4. Žalobce se podanou žalobou ze dne 29. 4. 2016 domáhá zrušení rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 1. 3. 2016, zn. JID 114664/2016/ČP, jímž odvolací orgán změnil výrok rozhodnutí povinného subjektu ze dne 12. 2. 2016, zn. JID 87437/2016/ČP tak, že ve výroku napadeného rozhodnutí uvedl „*Žádost žadatele, o poskytnutí smluv uzavřených se Statutárním městem Ústí nad Labem, se částečně zamítá, a to v rozsahu informací o cenová ujednání, uvedená v Dodatku č. 1 ke Smlouvě č. X, s odkazem na smluvní ujednání v čl. 6 písm. h) tohoto dodatku, na základě kterého se smluvní strany dohodly, že se cenová ujednání, uvedená v dodatku č. 1 ke Smlouvě č. X zavazují nesdělovat třetím osobám ani neumožnit, aby se s nimi třetí osoby mohly seznámit, tudíž je považují za obchodní tajemství. Z tohoto důvodu povinný subjekt informace o cenových ujednáních uvedených v dodatku č. 1 ke Smlouvě č. X při poskytnutí Dodatku č. 1 žadateli znečitelnil (začernil).*“.
5. Žalobce v jediném žalobním bodu namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Podle žalobce napadené rozhodnutí postrádá úvahu, zda zájem na kontrole veřejné správy převyšuje nad zájmem na ochraně informací, zda požadované informace naplňují definici obchodního tajemství ve smyslu ust. § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále též „*občanský zákoník*“), dále není vypořádána otázka, z jakého důvodu se požadované informace netýkají užívání veřejných prostředků podle § 9 odst. 2 InfZ, či jakým způsobem se začerněné informace u jedné smlouvy liší od nezačerněných informací u ostatních poskytnutých smluv. Na podporu uvedeného žalobce cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 7 As 24/2007-106.
6. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě ze dne 24. 6. 2016 navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Žalovaná uvádí, že provozuje činnost jako veřejná instituce, současně poskytuje poštovní služby komerční povahy jako každý jiný podnikatelský subjekt na trhu. Znečitelněné informace o cenových ujednáních se smluvním partnerem jsou obchodním tajemstvím každého podnikatelského subjektu, jsou-li takto ve smluvních dokumentech označeny. Taková cenová ujednání považuje za konkurenčně významné a běžně nedostupné informace, jejich utajení shledává za nezbytné ke své ochraně jako podnikatelského subjektu před využitím či zneužitím jinými podnikateli. Pokud by žalovaná zveřejnila cenová ujednání jiným konkurenčním subjektům, došlo by k poškození žalované jako účastníka hospodářské soutěže na trhu poštovních služeb. Z tohoto důvodu žalovaná jako povinný subjekt poskytla žalobci kopii dodatku, v níž anonymizovala části, které mají povahu obchodního tajemství, proto rozhodla o částečném zamítnutí žalobcovy žádosti podle § 15 odst. 1 InfZ, jelikož podle § 9 InfZ není povinna poskytovat údaje podléhající obchodnímu tajemství. Peněžní prostředky získané žalovanou

v souvislosti s plněním smluv, které požadoval poskytnout žalobce, nejsou do státního rozpočtu žádným způsobem navraceny, nemají proto charakter veřejných financí.

7. Žalobce v replice ze dne 19. 7. 2016 setrval na argumentaci k již uplatněné žalobní námitce.
8. Městský soud v Praze napadené rozhodnutí přezkoumal v rozsahu uplatněného žalobního bodu, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a shledal, že žaloba je důvodná.
9. V posuzované věci není mezi účastníky řízení sporu, že žalovaná je povinným subjektem podle § 2 InfZ, a že poskytla žalobci jím požadované smlouvy, ale dodatek k jedné z nich žalobce obdržel s tzv. začerněnými cenovými údaji, jejichž zveřejnění se nyní domáhá. Žalovaná odmítla poskytnout cenové údaje ze smlouvy s odkazem na obchodní tajemství. V písemném vyjádření k žalobě dodala, že jde o výluk z poskytování informací podle § 9 odst. 1 InfZ.
10. Lze konstatovat, že právo na informace je garantováno každému na základě čl. 17 Listiny základních práv a svobod; lze jej omezit pouze zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná mimo jiné pro ochranu práv a svobod druhých. Provádění tohoto základního práva zabezpečuje InfZ, jenž je postaven na principu obecné povinnosti poskytovat veškeré informace týkající se působnosti povinných subjektů s taxativně vymezenými výlukami z této povinnosti. Jednu z těchto výluk představuje i ochrana obchodního tajemství za zákonem stanovených podmínek v ust. § 9 odst. 1 InfZ.
11. Podle ust. § 9 odst. 1 InfZ *pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne*. Podle odst. 2 tohoto ustanovení *při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství*.
12. Podle citované právní úpravy z rámce obchodního tajemství lze vyjmout a poskytnout ty informace, údaje a skutečnosti, které se týkají poskytování veřejných prostředků. Klíčovým v dané věci je posouzení zákonnosti odepření informace ohledně ceny z důvodu, zda rozsah a předmět požadované informace je obchodním tajemstvím.
13. Obchodní tajemství podle ust. § 504 občanského zákoníku tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení. Obchodní tajemství je tvořeno těmito kumulativními znaky: konkurenční významnost, určitelnost, ocenitelnost, běžná nedostupnost v příslušných obchodních kruzích, souvislost s obchodním závodem, odpovídající zajišťování utajení daných skutečností tvořících obchodní tajemství. S ohledem na uvedené vymezení pojmu obchodní tajemství je prioritní, aby určité skutečnosti, které mají být chráněny jako obchodní tajemství, byly takto označeny. Toto však samo o sobě nestačí. Pouhé označení informace za obchodní tajemství nelze považovat za dostačující, aby požadovaná informace nebyla poskytnuta. Povinný subjekt je povinen zkoumat a odůvodnit, zda požadovaná informace, případně označená podnikatelem za obchodní tajemství skutečně splňuje všechny znaky obchodního tajemství dle ust. § 504 občanského zákoníku. Jestliže tomu tak není, o obchodní tajemství se nejedná. Důvod pro odepření informací stanovený v ust. § 9 odst. 1 InfZ je vázán na existenci obchodního tajemství *de iure*, nikoli na pouhý názor

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

osoby, která informací disponuje. V souzené věci tedy bylo úkolem povinného subjektu i odvolacího orgánu vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci, tedy u požadované informace prověřit naplnění znaků obchodního tajemství.

14. Ustanovení § 9 odst. 1 InfZ je nutno vykládat jako odraz obecného vyvažování právem chráněných zájmů, kdy na jedné straně stojí zájem veřejnosti na kontrole veřejné správy a na straně druhé zájem veřejnoprávních subjektů na uchování jejich obchodního tajemství. Je tedy třeba vždy posoudit, který z těchto zájmů v daném případě převažuje. Judikatura správních soudů a posléze i Ústavního soudu (např. nález IV. ÚS 1378/16), vyslovila obecný názor, že v každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné orgány veřejné moci zvážit význam a intenzitu dotčených práv.
15. Ustanovení článku 17 odst. 5 Listiny zavazuje státní orgány a orgány územní samosprávy poskytovat informace o své činnosti „přiměřeným způsobem“ s tím, že podmínky a provedení tohoto závazku, resp. jemu odpovídajícího práva, stanoví zákon. Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní, pokud jeho výkon zasahuje do jiného práva na ochranu údajů. Pro naplnění uvedené přiměřenosti poskytování informací tedy musí být v souzené věci především splněna podmínka existence obchodního tajemství s posouzením všech atributů, které obchodní tajemství definují.
16. Podle stávající judikatury je pojem obchodního tajemství vykládán nikoliv jako nespojitá skutečnost umožňující pouze rozlišení mezi existencí či neexistencí, ale jako skutečnost, jež musí být vykládána v souvislosti s důvody, pro něž je její existence zkoumána (viz např. rozsudek Městského soudu v Praze z č. j. 33 Ca 80/2000-31, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, č. j. 31 Ca 189/2000-27). Povinný subjekt ani odvolací orgán se však v daném případě nezabývaly žádnými důvody, nezkoumaly, zda jsou splněny všechny náležitosti obchodního tajemství s požadavkem přiměřenosti jeho poskytnutí, jen s výjimkou, že podle odvolacího orgánu není vůle k poskytnutí informací ze strany žalované, jelikož se tak povinný subjekt dohodl se smluvní stranou (citace k uvedenému viz bod 3. tohoto rozsudku). Náležitosti obchodního tajemství považoval odvolací orgán bez dalšího za dané, aniž by je jakkoli vymezil, proto napadené rozhodnutí není přezkoumatelné. V rozhodnutí o částečném odmítnutí poskytnutí informace z důvodu existence obchodního tajemství přitom musí již povinný subjekt přesně specifikovat, které údaje či skutečnosti, a z jakého konkrétního důvodu v požadovaném dokladu pokládá za obchodní tajemství a co brání z tohoto důvodu je poskytnout. Odvolacím orgánem přitom nebylo vůbec relevantně přezkoumatelným způsobem odůvodněno, proč obsah dodatku v neposkytnutém začerněném obsahu informace má splňovat znaky obchodního tajemství. Každá taková odepřená informace by měla být rovněž typově vymezena, tedy již povinný subjekt, by měl konkrétně zdůvodnit, v čem spatřuje existenci obchodního tajemství (původ, označení a povaha informace). Následné vysvětlování důvodů, v tomto případě rovněž bez přezkoumatelných podkladů, přitom nelze zhojit až ve vyjádření k žalobě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71).
17. Shora uvedený právní názor městského soudu je zcela v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 7 As 24/2007-106, z něhož vyplývá, že *„pouhé označení informace podnikatelem za obchodní tajemství není dostačující k tomu, aby požadovaná informace nebyla poskytnuta s odkazem na § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 22. 3. 2006.“* „Správní orgán je proto vždy povinen zkoumat, zda informace označená podnikatelem za obchodní tajemství skutečně splňuje všechny náležitosti obchodního

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

tajemství podle ustanovení § 17 obch. zák. Pokud totiž tomu tak není, o obchodní tajemství se nejedná. V takovém případě by povinný subjekt musel ignorovat tvrzení podnikatele o existenci obchodního tajemství a požadované informace žadateli poskytnout, pokud by ovšem nebyl dán jiný důvod pro odepření informací. Důvod pro odepření informací stanovený v ustanovení § 9 odst. 1 zákona o informacích je totiž vázán na existenci obchodního tajemství de iure, nikoli na pouhý názor zdroje informací. Povinný subjekt proto musí v řízení postupovat v souladu se správním řádem (podle § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu). Musí tedy vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci, tzn. prověřit splnění podmínek existence obchodního tajemství a neakceptovat bez dalšího tvrzení podnikatele. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o informacích je nutno vykládat jako odraz obecného vyvažování právem chráněných zájmů, kdy na jedné straně stojí zájem veřejnosti na kontrole veřejné správy a na straně druhé zájem soukromoprávních subjektů na uchování jejich obchodního tajemství. Je přitom třeba posoudit, který z těchto oprávněných zájmů v konkrétním případě převažuje. Podle stávající judikatury je pojem obchodního tajemství vykládán nikoliv jako nespojitá skutečnost umožňující pouze rozlišení mezi existencí či neexistencí, ale jako skutečnost, jež musí být vykládána v souvislosti s důvody, pro něž je její existence zkoumána.“ Rovněž přílehavě v rozsudku ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 As 155/2015-195, Nejvyšší správní soud uvedl, že „aplikace ochrany obchodního tajemství vůči konkrétním informacím vyžaduje, aby povinný subjekt v rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti - má-li rozhodnutí dostát požadavkům kladeným správním řádem (jeho ust. § 68 odst. 3) na přezkoumatelnost rozhodnutí - náležitě a vyčerpávajícím způsobem odůvodnil, jaké informace obsažené v požadovaném (a plně nebo částečně odepřeném) dokumentu považuje za obchodní tajemství a uplatňuje u nich ochranu dle ust. § 9 odst. 1 informačního zákona. To především znamená, že povinný subjekt musí v odůvodnění svého rozhodnutí ve vztahu ke každé odepřené informaci objasnit, v čem spatřuje naplnění všech znaků legální definice obchodního tajemství.“ V dané věci nemohl takové neexistující údaje Městský soud z neuvedených podkladů ověřit, jelikož částečné odmítnutí informace nevychází z náležitého posouzení a odůvodnění, v jakých údajích a skutečnostech spatřuje povinný subjekt naplnění jednotlivých, výše zmíněných znaků obchodního tajemství a jak jsou tyto informace tím, kdo vykonává právo k obchodnímu tajemství za obchodní tajemství označeny. Z rozhodnutí není zřejmé, zda povinný subjekt či někdo jiný již v době před podáním žádosti o informace označil tyto informace za obchodní tajemství a z jakých důvodů považuje neposkytnutí zveřejnění ceny z dodatku za obchodní tajemství. Jestliže v daném případě o pojmových znacích není v rozhodnutí pojednáno vůbec, přičemž z definice obchodního tajemství je patrné, že pojmové znaky musejí být naplněny kumulativně, je zřejmé, že se jedná o rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

18. Městský soud v Praze napadené rozhodnutí odvolacího orgánu podle § 78 odst. 1 s. ř. s. proto zrušil a věc podle § 78 odst. 4 vrátil odvolacímu orgánu k dalšímu řízení. Učinil tak bez jednání, neboť k tomu byly dány podmínky ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V dalším řízení žalovaná, resp. odvolací orgán, je vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a povede povinný subjekt k odstranění vytýkané vady řízení – nedostatku odůvodnění rozhodnutí v intencích závazného názoru městského soudu a ustálené judikatury správních soudů a k vydání nového rozhodnutí o žádosti obsahujícího skutkové i právní úvahy o možnosti poskytnutí požadovaných informací.
19. Výrok o nákladech řízení je dán ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu náleží náhrada nákladů řízení, spočívající v zaplacení soudním poplatku ve výši 3 000 Kč a v nákladech právního zastoupení za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí

zastoupení, odůvodnění žaloby) podle cit. vyhlášky č. 177/1996 Sb. a dále za 2x paušál po 300 Kč dle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky s připočtením částky DPH ve výši 1 428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty z částky 6 800 Kč, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že v replice nad rámec uvedeného nebylo konstatováno nic nového, současně soud ji po žalobci nežádal, neshledal městský soud důvod, aby přiznal za ni žalobci náhradu. Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí tedy 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. listopadu 2019

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.